

Zelf sturen in de laatste levensjaren

Hoe Pleyade u kan steunen zelf de regie te houden in de laatste levensfase

Bewust van ouderdom

Veel cliënten van Pleyade zijn zich bewust van het feit dat zij te maken hebben of krijgen met ziekte en ongemak. Dit besef kunnen cliënten op heel verschillende manieren ervaren. Het kan gepaard gaan met angst en onzekerheid om wat je te wachten staat. Er is ook vaak onzekerheid over de vraag hoe je hierop kunt voorbereiden en welke hulp je hierbij wilt hebben en kunt verwachten.

De medewerkers van Pleyade zijn er om u te helpen bij de zorg die u nodig heeft. Hierbij hoort ook het steunen bij angst en onzekerheid. In deze brochure leest u over de afspraken die binnen Pleyade zijn gemaakt met betrekking tot het medisch-ethisch beleid*.

“De cliënt helpen zijn leven op zijn manier te leiden” is het motto van Pleyade. Dit betekent dat u als cliënt zelf de regisseur bent van uw leven. U maakt zelf de keuzen in zaken die voor u van belang zijn. U kunt hierbij gebruik maken van de adviezen en de deskundigheid van de medewerkers van Pleyade.

Een deel van de cliënten van Pleyade is zich minder bewust van de eigen situatie en niet of niet goed in staat de regie over het eigen leven te voeren. Dit is voornamelijk het geval bij de cliënten die leiden aan een psychogeriatrische aandoening zoals bijvoorbeeld de ziekte van Alzheimer. Indien dit het geval is zal Pleyade naast het gesprek met de cliënt ook veel met de vertegenwoordiger van de cliënt praten. In deze brochure richten wij ons verder tot de cliënt maar met de kennis dat de rol van de cliënt soms geheel of gedeeltelijk wordt ingevuld door de aangewezen vertegenwoordiger.

Voor welke keuzen staat u in deze levensfase?

Gedeeltelijk gaat het ook tijdens de laatste levensjaren om keuzen die u altijd zelf gemaakt hebt. Wil ik opstaan of in bed blijven? Wil ik naar de kerk gaan? Wil ik actief zijn of wil ik liever rustig voor het raam zitten? Wat wil ik eten of drinken; houd ik van een glaasje wijn of heb ik liever een glaasje frisdrank?

Voor een ander deel gaat het ook over wat minder bekende en minder eenvoudige keuzen. Hoe kan ik op een gezonde en aangename manier leven in een fase waarin gezondheid en welzijn onder druk staan door ziekte of ouderdom? Hoe wil ik omgaan met risico's en veiligheid zoals medicijngebruik en gevaar voor vallen?

Voor medewerkers van Pleyade blijft het het uitgangspunt dat u ook in deze situatie zelf degene bent die de regie voert. Wij zijn ons er wel van bewust dat u in zo'n fase meer behoefte heeft aan deskundige begeleiding. Die begeleiding is ook aanwezig. Verzorgenden zijn de medewerkers die het dichtst bij u in de buurt zijn. U kunt hen altijd deelgenoot maken van uw angsten, onzekerheden of uw vragen.

Als het gaat om het bespreken van de medische vragen, over gezondheid, pijn of om afspraken voor behandeling of pijnbestrijding kunt u terecht bij uw behandelend arts. Als u in een woonzorgcentrum woont is dat meestal uw eigen huisarts. In een verpleeghuis is dat de specialist ouderengeneeskunde van Pleyade.

Een praktijkvoorbeeld:

Mevrouw Van der Molen, 88 jaar oud en woonachtig op een somatische verpleegafdeling in Altenova. Zij krijgt last van haar heup en komt in de situatie dat zij in aanmerking zou kunnen komen voor een heupoperatie. De specialist ouderengeneeskunde bespreekt dit met mevrouw Van der Molen. Samen komen ze tot de conclusie dat de gevolgen van een ziekenhuisopname, een narcose en een operatie voor mevrouw Van der Molen zo zwaar zijn dat zij er de voorkeur aan geeft om niet naar het ziekenhuis te gaan. In plaats daarvan geeft zij er de voorkeur aan medicijnen te nemen die de pijn enigszins verlichten.

Nog een praktijkvoorbeeld:

Meneer Teunissen lijdt aan de ziekte van Alzheimer en woont in een woning van Eldenstaete. Hij kan bij tijd en wijle erg onrustig zijn, gaat dan lopen en het risico bestaat dat hij hierbij een keer zal vallen. Op zijn leeftijd betekent vallen ook dat de kans om een been te breken tamelijk groot is. In een gesprek van de specialist ouderengeneeskunde met de vertegenwoordiger van meneer Teunissen en met meneer Teunissen zelf wordt over dit risico gesproken. Samen spreken ze af dat het risico op vallen niet zal betekenen dat de bewegingsvrijheid van meneer Teunissen zal worden beperkt. Dit zou zijn gevoel van vrijheid te veel aantasten en daarmee zijn welzijn onder druk zetten. In hetzelfde gesprek wordt gesproken over maagklachten die hij heeft en die op de mogelijkheid van kanker wijzen. Besloten wordt om hier geen onderzoek naar te doen omdat hier in de omstandigheden van meneer Teunissen geen welzijnswinst van valt te verwachten. Wel worden afspraken gemaakt over pijnbestrijding als de klachten erger worden.

Wat kunt u van uw arts verwachten?

Bij reguliere behandeling

Van uw arts kunt u verwachten dat hij (of zij, maar voor het gemak schrijven we verder hij) u goed uitlegt wat er met u aan de hand is en wat het waarschijnlijke verloop ten aanzien van uw gezondheid zal zijn. Hij zal u wijzen op de mogelijkheden die er zijn voor behandeling en wat daarvan de gevolgen zullen zijn. Ook de gevolgen van eventueel niet-behandelen zullen met u besproken worden.

Als dit gebeurt, is het heel erg belangrijk dat u aan de arts vertelt hoe u zich hierbij voelt en wat u zou willen dat de arts doet of juist niet doet ten aanzien van de behandeling.

Bij naderend overlijden

U kunt de arts ook vragen stellen die te maken hebben met een naderend sterven of wensen ten aanzien van uw levenseinde. U kunt de arts vertellen wat uw wensen zijn met betrekking tot wel- of niet-behandelen bij acute levensdreiging en wel of geen ziekenhuisopname. Ook kunt u met hem praten over een eventuele euthanasiewens.

De opstelling van de artsen van Pleyade is dat binnen de kaders van de wet en van de medische gedragscodes wordt gehandeld. Dat betekent dat euthanasie mogelijk is bij

uitzichtloos lijden, op verzoek van de (wilsbekwame) cliënt en na raadpleging van een onafhankelijk arts.

Als u nog in behandeling bij uw huisarts bent dan adviseren wij u over uw wensen met de huisarts in gesprek te gaan.

Voor psychogeriatrische cliënten gaat Pleyade uit van een niet-reanimatiebeleid. Dat wil zeggen dat psychogeriatrische cliënten niet worden gereanimeerd. De reden hiervan is dat, gezien het onderliggende lijden (de ziekte) en de prognose hiervan, een reanimatie niet zinvol is. Deze benadering is in overeenstemming met de opvatting van de vereniging van specialisten in ouderengeneeskunde (Verenso).

Voor revalidatiecliënten en cliënten van de somatische dagbehandeling gaat Pleyade uit van wel reanimeren tenzij de cliënt heeft aangegeven dat deze dat niet wil.

Voor de overige cliënten geldt dat wel of niet wordt gereanimeerd volgens de afspraak die met de cliënt is gemaakt.

In Altenova zijn de medewerkers opgeleid om zelf een reanimatie uit te voeren. In de overige locaties wordt hiervoor 112 gebeld.

Medisch-ethische commissie

Omdat vragen met betrekking tot leven en sterven niet altijd eenvoudig te beantwoorden zijn beschikt Pleyade over een medisch-ethische commissie. Deze adviseert de Raad van Bestuur over medisch-ethische zaken. Dit houdt onder meer in dat de commissie zich periodiek uitsprekt over de uitgangspunten van het beleid rondom het levenseinde en indien nodig onderzoek doet naar de wijze waarop dit beleid wordt uitgevoerd.

Hebt u nog vragen?

Als u nog vragen hebt over de wijze waarop Pleyade omgaat met vragen rondom het levenseinde, stelt u deze gerust. Verblijft u nog niet in één van de locaties van Pleyade dan kunt u uw vragen stellen aan een consulent van de Klantenservice. Als u zorg ontvangt van Pleyade en een arts van Pleyade uw behandelend arts is kunt u bij deze terecht.

Met vragen over geestelijke begeleiding kunt u contact opnemen met één van de geestelijk verzorgers van Pleyade of met de geestelijk verzorger uit uw eigen gemeenschap.

Voor een gesprek met een geestelijk verzorger van Pleyade kunt u zich wenden tot de eerstverantwoordelijk verzorgende (EVV). Deze kan zorgen dat u in contact komt met een geestelijk verzorger.

Januari 2011

** De tekst in deze brochure is onder voorbehoud van afstemming met de cliëntenraden.*